

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 6CoE/137/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113208110
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6113208110.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, proti povinnému K. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX A. č. XX, vedenej pod sp. zn. EX 323/13 súdnym exekútorom JUDr. Eleonórou Noskovou, Exekútorský úrad so sídlom 974 01 Banská Bystrica, Robotnícka č. 4, pre vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 224,10 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 5Er/317/2013-31 zo dňa 08.08.2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd podľa ust. § 44 ods. 2/ zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) s poukazom na § 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. <aspi://module='ASPI'&link='71/1986%20Zb.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch) a § 52 a nasl. zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len Občiansky zákonník) zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinným zo zmluvy o úvere posúdil ako spotrebiteľský vzťah a konštatoval, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v predmetnej zmluve nebola dojednaná individuálne, čo zjavne vyplýva z jej zaradenia do Všeobecných obchodných podmienok, ako súčasti formulárovej zmluvy o úvere, a táto spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi zmluvnými stranami, a to zjavne v neprospech spotrebiteľa. Praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je formulovaná v článku 11.2 Obchodných podmienok pre úver v spojení s bodom 10.2. Všeobecných obchodných podmienok potom bolo podľa súdu to, že povinnému bola fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd, takáto zmluvná podmienka je preto neprijateľná. Nakoľko neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom, v danej veci boli splnené podmienky na zamietnutie žiadosti o súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 2/ Exekučného poriadku.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol, že nesúhlasí so záverom okresného súdu o tom, že rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou a že plnenie priznané rozhodcovským rozsudkom je plnením nedovoľujúcim a odporujúcim dobrým mravom, pretože rozhodcovská doložka v čase uzavretia zmluvy nebola uvedená vo výpočte neprijateľných podmienok uvedených v § 53 Občianskeho zákonníka, ani vo výpočte nekalých podmienok v prílohe Smernice Rady č. 93/13/EHS a nespĺňa tiež pojmové znaky generálnej klauzuly neprijateľnej podmienky podľa čl. 3 ods. 1 Smernice alebo § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Postupom exekučného súdu bola oprávnenému odňatá možnosť konať pred súdom a exekučný súd neopodstatnene nahradil

aktivitu, ktorá mala vyjsť zo strany povinného, keďže nevyužil procesné práva, ktoré mu zákon v nachádzacom konaní priznával- nepodal žalobnú odpoveď a ani žalobu proti rozhodcovskému rozsudku. V tejto súvislosti oprávnený poukázal na rozsudky ESD C-76/10 Pohotovosť, C-40/08 Asturcom Telecomunicaciones. Podľa stanoviska Súdneho dvora zásada procesnej autonómie nemôže vyžadovať, aby vnútroštátny súd kompenzoval opomenutie procesného charakteru spotrebiteľa, ktorý nepozná svoje práva, a aby tak exekučný súd úplne nahradil celkovú pasivitu spotrebiteľa v spore pred rozhodcami, ak sa spotrebiteľ nezúčastní na rozhodcovskom konaní a nepodá ani žalobu o neplatnosť rozhodcovského rozsudku. Ďalej namietal, že podľa § 53 ods. 4/ Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy nebolo možné rozhodcovskú doložku subsumovať pod žiadnu z osobitných skutkových podstát neprijateľnej podmienky. Opačný záver nepotvrdil ani okresný súd, ktorý neprijateľnosť rozhodcovskej doložky konštatoval odkazom na ust. § 53 ods. 5/ Občianskeho zákonníka, ktoré sa do Občianskeho zákonníka dostalo až novelizáciou účinnou v roku 2008, a keďže z odôvodnenia nie je zrejme nič iné, okresný súd zrejme odvodil neprijateľnosť od generálnej klauzuly v § 53 ods. 1/ Občianskeho zákonníka. V tomto smere argumentoval tým, že rozhodcovskú doložku nie je možné s poukazom na smernicu Rady č. 93/13/EHS automaticky považovať za neprijateľnú podmienku. Ďalej uviedol, že priamo v čl. 7 ods. 2 Zmluvy o úvere sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, sa budú rozhodovať v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou vo Všeobecných obchodných podmienkach, pričom pri uzatváraní zmluvy povinný mal možnosť oboznámiť sa s ich obsahom a svojim podpisom na zmluve vyhlásil, že sa s nimi oboznámil, a že s nimi súhlasí. Povinný mal možnosť s rozhodcovskou doložkou vyjadriť nesúhlas a v takom prípade by rozhodcovskou doložkou nebol viazaný. Exekučný súd svoje závery o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky odôvodnil skutkovým stavom, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a účastníci nemali možnosť sa k nemu vyjadriť. V tomto smere tiež oprávnený poukázal na nepresný jazykový preklad smernice Rady 93/13/ EHS, ktorá bola implementovaná do nášho právneho poriadku. Ak rozhodcovskú doložku uzavretú medzi oprávneným a povinným nemožno podradiť pod žiadnu osobitnú skutkovú podstatu, ani pod generálnu klauzulu neprijateľnej podmienky podľa Občianskeho zákonníka alebo smernice, nie sú splnené hmotnoprávne podmienky jej posúdenia ako neprijateľnej podmienky. Podľa oprávneného tiež súd prekročil rozsah svojej preskúmvacej právomoci, keď preskúmaval vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku. V zmysle zákonnej úpravy totiž môže súd bez návrhu skúmať len to, či rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je buď objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Oprávnený tiež argumentoval tým, že úver bol poskytnutý bankou, ktorá je podnikateľským subjektom, ktorý svoju činnosť vykonáva na základe bankového povolenia Národnej banky Slovenska, ktorá nad ňou vykonáva bankový dohľad. Navyše v zmysle ust. § 93b ods. 1/ Zákona o bankách bola banka povinná ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto oprávnený navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolanou podané nebolo.

Vo veci rozhodol vyšší súdny úradník Okresného súdu Banská Bystrica. Zákonný sudca predložil vec na rozhodnutie krajskému súdu podľa § 374 ods. 4/ O. s. p. s vyjadrením, že podanému odvolaniu nemieni vyhovieť.

Krajský súd, ako súd odvolací v dôsledku podaného odvolania preskúmal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1/ O. s. p. a postupom podľa § 214 ods. 2, § 219 ods. 1, 2/ O. s. p. bez nariadenia pojednávania uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1/ O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2/ O. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že oprávnený sa domáhal vykonania exekúcie na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok STÁLEHO ROZHODCOVSKÉHO SÚDU zriadeného pri ROZHODCOVSKEJ, ARBITRÁŽNEJ A MEDIAČNEJ, a. s., so sídlom v Bratislave, sp. zn. IA-C/0512/0110 zo dňa 09.11.2012. Základný právny rámec nároku priznaného rozhodcovským rozsudkom bol nárok veriteľa z titulu poskytnutia úveru povinnému na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, uzavretej dňa 20.03.2008.

Podľa § 44 ods. 2/ Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

V zmysle citovaného § 44 ods. 2/ Exekučného poriadku súd preskúmava exekučný titul aj ex offico. Pokiaľ je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, prirodzenou súčasťou preskúmania tohto exekučného titulu je zisťovanie toho, či bola medzi zmluvnými stranami platne uzavretá rozhodcovská zmluva, a to či už formou osobitnej zmluvy alebo formou rozhodcovskej doložky v zmluve podľa § 3 a § 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej doložky pre exekučný súd vyplýva priamo zo zákona, nie je potrebné ju osobitne odôvodňovať.

V prípade neexistencie alebo neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky, rozhodcovský súd nemôže prejednať a rozhodnúť medzi účastníkmi spor a vydať rozhodcovský rozsudok, ktorý by mal predstavovať exekučný titul. Ak by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc. Išlo by o akceptáciu „rozhodnutia“ nevykonateľného, majúceho účinky paaktu. Skutočnosť, že účastník rozhodcovského konania, ktorý v exekučnom konaní vystupuje v procesnom postavení povinného v rozhodcovskom konaní nenamietal neexistenciu rozhodcovskej zmluvy, prevzal rozhodcovský rozsudok a nevyužil možnosť domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku žalobou podanou na príslušnom súde je irelevantná (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Cdo 122/2011 zo dňa 9. februára 2012).

Okresný súd vzhľadom na vykonané dokazovanie- oboznámiac sa s obsahom predmetnej zmluvy, ako aj zmluvných dojednaní, obsahujúcich rozhodcovskú doložku vec správne právne posúdil, keď vychádzal pri rozhodovaní ako z relevantnej skutočnosti, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský vzťah, ktorý sa spravuje ustanoveniami podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúcimi spotrebiteľské zmluvy. Rozhodcovskú doložku v danej zmluve potom okresný súd vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku, pretože nebola dojednaná individuálne a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi zmluvnými stranami, a to zjavne v neprospech spotrebiteľa, v súdnej veci je preto neplatná, a následne aj pomerne obširne, vychádzajúc z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka svoje rozhodnutie zdôvodnil, s čím sa aj odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, preto v zmysle § 219 ods. 2/ O. s. p. poukazuje na dôvody napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd poznamenáva, že vyslovené stanovisko je plne konformné a v súlade s početnou judikatúrou Súdneho dvora ES (napr. C-240/98 až C-244/98, C-473/00, C-168/05, C-243/08, C-40/08, C-227/08, C-76/10) dotýkajúcou sa problematiky spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa.

Argument oprávneného poukazuje na aplikáciu Smernice Rady ES 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a jej nepresný jazykový preklad krajský súd nepovažoval za dôvodný, nakoľko exekučný súd v rozhodnutí aplikoval vnútroštátnu právnu úpravu týkajúcu sa spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa.

K námietke oprávneného o splnení povinnosti banky vyplývajúcej s ust. § 93b ods. 1/ zákona o bankách odvolací súd uvádza, že zo zákona o bankách síce vyplýva povinnosť banky ponúknuť klientovi návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, avšak z neho nevyplýva povinnosť zakotviť rozhodcovskú doložku priamo vo formulárovej zmluve, v obchodných podmienkach, resp. všeobecných obchodných podmienkach, ktorých obsah klient nemôže ovplyvniť. Návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky môže banka predložiť aj ako samostatný návrh, ktorý by umožňoval v danom prípade spotrebiteľovi dojednať rozhodcovskú doložku individuálne. Spotrebiteľ (klient) svojim podpisom na formulárovej zmluve, ktorej súčasťou sú aj všeobecné obchodné podmienky upravujúce rozhodcovskú doložku, vyjadruje súhlas tak so samotnou zmluvou, ako aj s Všeobecnými obchodnými podmienkami, a tým aj s rozhodcovskou doložkou v nich obsiahnutou a preto reálne nemá možnosť neprijať návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky bez toho, aby tým nezmaril uzavretie zmluvy.

Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti preto krajský súd rovnako ako okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre začatie (vedenie) exekúcie, preto napadnuté uznesenie potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1, 2/ O. s. p.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.